

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie voor de vergadering van 9 juli 2020

Onderwerp:

Jaarstukken 2019

Gevraagde beslissing:

1. Kennisnemen van het accountantsverslag 2019 en de reactie daarop van OZHZ
2. Vaststellen van de jaarrekening 2019
3. Vaststellen van de bestemming van het rekeningresultaat 2019 (€ 253.000), waarbij € 80.000 wordt vrijgemaakt en conform regionale afspraken toegevoegd aan de algemene reserve (weerstandvermogen) en het restant ad € 173.000 eveneens wordt toegevoegd aan de algemene reserve als minimaal noodzakelijke extra buffer om eventuele gevolgen van de corona crisis op te vangen

Toelichting:

In de jaarstukken 2019, die bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II), doet OZHZ verslag over de uitvoering van de begroting 2019, alsmede de daarin opgenomen speerpunten en prestatie-indicatoren. Het jaarverslag is de verantwoording over de behaalde resultaten, zowel beheersmatig als financieel. Inhoudelijk wordt separaat gerapporteerd naar elk van de opdrachtgevers als verantwoording over de uitvoering van de jaarprogramma's 2019. De jaarrekening bevat de balans en de programmarekening. 2019 is afgesloten met een positief bedrijfsresultaat van € 253.000.

2019 stond in het teken van veel nieuwe vraagstukken. Van alle nieuwe opgaven was de stikstofproblematiek wel de meest impactvolle. Samen met de gemeenten en provincie zijn goede stappen gezet om deze aan te pakken. Daarnaast was sprake van belangrijke wetwijzigingen op het gebied van onder andere energie en de Omgevingswet. Samen met partners in de regio is in 2019 veel aandacht besteed aan de voorbereidingen op de komst van deze nieuwe wet. Op het gebied van duurzaamheid is met ondernemers in gesprek gegaan over duurzamere vervoerskeuzes en energielabel C-verplichtingen. Ook is geïnvesteerd in het verkrijgen van meer inzicht in de informatieplicht over energiebesparing en de naleving daarvan door ondernemers. In het eerste deel van de jaarstukken leest u meer over de inhoudelijke taakuitvoering door OZHZ.

Bedrijfsmatig is van belang dat OZHZ er goed in is geslaagd om nieuw personeel te werven. En dat was nodig, omdat de inhuurmarkt onder druk staat en OZHZ met voldoende eigen personeel beter kan inspelen op de lokale omstandigheden en de opbouw van expertise borgt.

Financieel resultaat

De programmarekening 2019 sluit met een positief saldo van € 253.000. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 127.000) is er sprake van een voordeel van € 126.000.

Hierna is de analyse op hoofdlijnen weergegeven. Voor de meer inhoudelijke toelichting op de baten en lasten wordt verwezen naar de resultatenrekening (vanaf hoofdstuk 1.4.2).

Programmarekening 2019	Vershil
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	
Analyse resultaat	
Hogere urenomet	216
Gerelateerde hogere kosten flexibele schil	34-
Overige baten en vrijval onvoorzien	66
Lagere kosten eigen personeel	188
Lagere bedrijfskosten	120
Lagere onttrekking reserve frictiekosten	431-
Totaal	126

- In 2019 is sprake van een hogere urenomet vanwege extra werk voor APV, bodem en bouw. De hogere urenomet (€ 216.000) heeft in beperkte mate geleid tot hogere inhuurkosten.
- OZHZ heeft diverse incidentele meevallers gerealiseerd vanwege vrijval van de post onvoorzien en enkele onverwachte baten (€ 66.000).
- De kosten van het eigen personeel zijn lager dan begroot omdat het cao-effect is meegevallen (€ 122.000). Ook de overige personele kosten zoals reiskosten, consumptieve kosten en lease vallen lager uit (€ 66.000).
- De lagere bedrijfskosten betreffen ICT, externe expertise, kopieerkosten en onderhoud huisvesting.
- De frictiekosten vallen aanmerkelijk lager uit (€ 431.000). Het negatieve effect op de productiviteit valt mee en kan (deels) worden opgevangen door de extra omzet. Ook de inhuurtarieven zijn minder sterk gestegen dan begroot.

Covid-9 pandemie

De Covid-19 pandemie in het voorjaar van 2020 is een gebeurtenis na balansdatum die geen invloed heeft op de financiële positie in de jaarrekening 2019, maar wel een meerjarig financieel effect kan hebben. Tijdens het opleveren van deze jaarrekening waren de gevolgen niet volledig te overzien. OZHZ streeft naar een zo veel mogelijke continuïteit van de reguliere werkzaamheden en hieruit voortvloeiende (digitale) besluitvorming. OZHZ heeft maatregelen genomen om het werk zoveel mogelijk te laten doorgaan, monitort de effecten van de crisis op de productiviteit en kosten en treedt waar nodig in overleg met de opdrachtgevers, wanneer de in de jaarprogramma's gemaakte afspraken en financiële kaders onder druk komen te staan.

Het belangrijkste financiële effect is het risico van een structurele omzetsdaling en een daaruit voortvloeiende overcapaciteit op de overhead. Voorbeelden van een onrendabele overhead zijn het huisvestingscontract en de ondersteunende functies. De paragraaf weerstandsvermogen (hoofdstuk 2.1) beschrijft welke beheersmaatregelen OZHZ heeft getroffen. In geval van omzetsdaling zal de flexibele capaciteit worden afgebouwd. Het weerstandsvermogen voorziet in een daling van de omzet binnen de kaders van de bijdrageverordening. Alle participanten hebben de mogelijkheid om zonder frictie een volumekorting toe te passen van 8% in 4 jaar. Bij een grotere korting is een frictievergoeding verschuldigd. Structurele effecten op de exploitatie komen tot uiting in aanpassing van het

uurtarief. Een eventueel gerealiseerd negatief resultaat van OZHZ komt ten laste van de deelnemers.

OZHZ doet in BURAP I en zal (vooral) in BURAP II en in de jaarrekening over 2020 verslag doen van de gevolgen van de Covid-19 pandemie op OZHZ.

Accountantscontrole 2019

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening 2019. De verklaring is bij de vergaderstukken gevoegd. De goedkeuring betreft zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Er is wel sprake van een onzekerheid van € 155.000, maar deze blijft ruimschoots binnen de goedkeuringstolerantie van € 834.000. De onzekerheid heeft daarom geen gevolg voor de strekking van de accountantsverklaring.

De onzekerheid betreft een regionaal mantelcontract voor de inhuur van uitzendkrachten. Het contract is regionaal aanbesteed door het SCD. Doordat de totale regionale besteding op het moment van beëindiging van de controle niet inzichtelijk was, kon de accountant nog niet vaststellen of sprake was van overschrijding van de omvang van het raamcontract.

De accountant constateert dat het resultaat 2019 met ongeveer 0,5% afwijkt van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van de ervaringsnorm van de accountant bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. De afwijking ten opzichte van de begroting past daarmee ruim binnen de gangbare methode.

Het geheel in ogenschouw nemend stelt het DB voor de jaarrekening 2019 conform voorstel vast te stellen.

Bestemming rekeningresultaat 2019

Tegelijkertijd met de zienswijzeprocedure op de ontwerpbegroting 2021 is aan de raden en Provinciale Staten gevraagd een reactie te geven op het voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat 2019. Het voorstel is hierna opgenomen. De ingekomen reacties zijn verwerkt in de bestuursnotitie die bij agendapunt 5 is opgenomen.

Het voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat 2019 luidt als volgt:

Omschrijving	Bestemming rek 2019
Algemene reserve	253
Programmabijdrage PZH	-10
Materieel budget PZH	10
Digitalisering	155
Frictievergoeding	-155
Totaal	253

Bedragen * €1.000

Algemene reserve (€ 253.000)

Uit de paragraaf weerstandsvermogen blijkt dat het weerstandsvermogen niet van voldoende omvang is om de risico's op te vangen. Een bedrag van € 80.000 is nodig. Conform de regionale afspraken wordt het bedrag vrijgemaakt uit de bestemming van het rekeningresultaat. OZHZ stelt voor om het restant (€ 173.000) eveneens toe te voegen aan de algemene reserve en dus niet te retourneren aan de eigenaren. OZHZ heeft daarmee een extra buffer om eventuele gevolgen van de Covid-19 crisis op te vangen.

Technische overheveling programmabijdrage PZH naar materieel budget PZH (financieel neutraal)

Beide reserves zijn bestemd voor provinciale doeleinden. In het kader van administratieve vereenvoudiging stelt OZHZ voor om € 10.000 over te hevelen van de reserve programmabijdrage PZH naar de reserve materieel budget PZH.

Overheveling bestemmingsreserve frictiekosten naar reserve digitalisering (financieel neutraal)

De Wet open overheid geeft regels over het actief openbaar en toegankelijkheid maken van overheidsinformatie. Deze wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Om de informatiehuishouding van OZHZ te laten voldoen aan de wettelijke eisen, zijn extra taken/activiteiten en tools nodig. Te denken valt aan databeheer, anonimiseringssoftware en koppelingen met basisregistraties.

Daarnaast maakt de Omgevingswet het noodzakelijk om het VTH- en zaaksysteem aan te sluiten op zowel landelijke voorzieningen, als de systemen van belangrijke ketenpartners. De extra kosten (€ 155.000) kunnen worden gedekt door overheveling van middelen uit de bestemmingsreserve frictiekosten.

Ingekomen reacties op het voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat en reactie OZHZ

Strekking van de ingekomen reacties op het voorstel tot bestemming is dat een aantal gemeenten hun waardering uitspreken voor het feit dat er wederom een positief resultaat is behaald. Onderschreven wordt de noodzaak om het weerstandsvermogen op orde te brengen en daarvoor € 80.000,- te bestemmen.

Met name de Drechtsteden gemeenten kunnen zich echter niet vinden in het toevoegen van het restant (€ 173.000,-) aan de algemene reserve (weerstandsvermogen). Volgens de regionale spelregels moeten deze gelden terugvloeien naar de eigenaren. Argumentatie om dat niet te doen is dat eventuele gevolgen van de Covid-19 crisis nog lastig zijn in te schatten. Het weerstandsvermogen voorziet niet in de gevolgen van de Covid-19 crisis.

Eén Drechtstedengemeente kan wel instemmen met het voorstel, juist vanwege de genoemde onzekerheden. Twee Drechtsteden gemeenten zijn van mening dat het resultaat in zijn geheel moet terugvloeien naar de eigenaren. De overige gemeenten en Provincie Zuid-Holland maken geen opmerking bij het voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat.

In de bestuursnotitie meldt OZHZ dat de directe financiële gevolgen van de Corona crisis op dit moment nog onzeker zijn en derhalve niet zijn verwerkt in de ramingen en de paragraaf weerstandsvermogen van de ontwerpbegroting 2021. Financieel risico dat op de korte termijn kan worden voorzien is een achterblijvende omzet. Op de langere termijn kan sprake zijn van bezuinigingen van deelnemers onder invloed van de economische omstandigheden. Vanuit deze onzekerheid en het gegeven dat het risico niet is opgenomen in het weerstandsvermogen, acht OZHZ het verstandig om een extra buffer op te nemen in het weerstandsvermogen en het volledige rekeningresultaat derhalve toe te voegen aan de algemene reserve.

Het DB volgt deze redenering en stelt het AB voor de bestemming van het rekeningresultaat 2019 conform voorstel vast te stellen. Gegeven het verschillende beeld in de zienswijzen is het goed hierbij in het AB nog wel expliciet stil te staan.

Auditcommissie en ambtelijke voorbereiding:

Advies Auditcommissie

De auditcommissie heeft de stukken op 19 juni 2020 besproken. De Auditcommissie complimenteert OZHZ met de behaalde resultaten en het oordeel van de accountant. OZHZ

is erin geslaagd de gevolgen van de uittredingen goed op te vangen. De Auditcommissie geeft derhalve positief advies bij het vaststellen van de jaarstukken 2019

De Auditcommissie geeft geen expliciet advies inzake het voorstel tot resultaatbestemming 2019. Zowel de redenering voor het vormen van een extra buffer vanwege de Covid 19 crisis als voor het retourneren van een deel van het resultaat aan de eigenaren, conform de spelregels, is plausibel.

Advies AGE

Vanwege de Covid19 problematiek is de Adviesgroep Eigenaren (AGE) in maart 2020 niet in de gelegenheid geweest fysiek bijeen te komen. Er is toen schriftelijk op de stukken gereageerd, waarna de ingekomen opmerkingen in de teksten zijn verwerkt. Het DB en de AGE hebben een expliciete terugkoppeling gehad.

In zijn algemeenheid oordeelt de AGE positief over het gegeven dat de meeste streefwaarden zijn gehaald; onder meer de hogere productiviteit en het financiële resultaat.

De AGE constateert dat het geraamde productiviteitsverlies is meegevallen. Dit levert een voordeel op. OZHZ geeft aan dat de frictiekosten deels doorschuiven naar volgende jaren. Gevraagd is waarom deze frictiekosten doorschuiven naar de volgende jaren en hoe dit moet worden gezien in relatie tot productieverlies in de toekomst.

OZHZ heeft het verloop van de frictiekosten toegelicht in de ontwerpbegroting 2021. OZHZ had per 1/1/2019 een fors aantal vacatures. Dit leidt tot frictie in de vorm van het tijdelijk invullen van vacatures met relatief dure inhuur, productiviteitsverlies en een (beperkte) overbezetting op een aantal functies. Inmiddels is een groot deel van de vacatures ingevuld, maar merken we ook een toenemende uitstroom van medewerkers. De opgave om nieuwe medewerkers aan te trekken leidt nog steeds tot frictie.

Daarnaast kan het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies helpen om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. Een aantal gesprekken hierover is weliswaar in 2019 gestart, doch nog niet afgerond. Ook hiervoor wordt de frictievergoeding aangewend.

De AGE heeft ook gevraagd hoe wordt gestuurd op het verlofstuwmeer. Beleid van OZHZ is dat verlofstuwmeren worden afgebouwd door opname of verkoop. Het management is hierover in gesprek met desbetreffende medewerkers. Via het systeem ADP worden de medewerkers bovendien gewezen op de termijn waarop het wettelijke en bovenwettelijke verlof vervalt.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Voor 15 juli 2020 dient de jaarrekening te worden toegezonden aan het Ministerie van BZK.

Genomen besluit:

Bijlage(n):

- Voorlopige jaarrekening 2019, vastgesteld door het DB op 9 april 2020
- Accountantsverslag 2019
- Bestuursnotitie OZHZ naar aanleiding van het accountantsverslag

- Controleverklaring van de accountant